

बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ नुसार उच्च प्राथमिक शाळांमध्ये अतिथी निदेशकांचे (Guest Instructor) पथक (Panel) तयार करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: एसएसएन-२०१६/प्र.क्र.३५/१६/टीएनटी-२

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

तारीख: ४ जून, २०१६

वाचा

- १) बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार, अधिनियम २००९
- २) शासन निर्णय क्रमांक: न्यायाप्र-२०१५/प्र.क्र.४/१५/टीएनटी-२, दि.७ ऑक्टोबर, २०१५

प्रस्तावना

बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ मधील तरतुदीनुसार ज्या उच्च प्राथमिक शाळांची (इयत्ता ६ वी ते ८वी) पटसंख्या १०० पेक्षा जास्त आहे, अशा उच्च प्राथमिक शाळांमध्ये (i)कला (ii)शारीरिक शिक्षण व आरोग्य आणि (iii) कार्यानुभव या तीन विषयांसाठी अतिथी निदेशक नियुक्त करण्याची तरतूद आहे.

२. त्यानुसार शासनाने दि.७ ऑक्टोबर, २०१५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये १०० पेक्षा जास्त पटसंख्या असलेल्या राज्यातील प्राथमिक शाळांमध्ये अतिथी निदेशकांचे (Guest Instructor) पथक (Panel) तयार करण्याबाबतचा निर्णय घेतला आहे व या अतिथी निदेशकांच्या मानधनासाठी येणारा खर्च सर्व शिक्षा अभियानांतर्गत मंजूर होणाऱ्या तरतुदीतून भागविण्यास मान्यता दिली आहे.

३. भारत सरकारकडून दरवर्षी यु-डाईसची माहिती प्रमाणित केली जाते. या आधारावरच सर्व शिक्षा अभियानाची वार्षिक कार्ययोजना व अंदाजपत्रक राज्याकरिता दरवर्षी मंजूर करण्यात येते. या प्रमाणित केलेल्या माहितीनुसार पात्र शाळा व पात्र शाळेकरिता अतिथी निदेशक मंजूर केले जातात.

४. यु-डाईस मधील माहितीनुसार शाळांची संख्या निश्चित केली जात असल्याने संदर्भाधीन क्र.२ मधील शासन निर्णयामध्ये निश्चित केलेली शाळांची संख्या दरवर्षी बदल होणे क्रमप्राप्त आहे. त्या बदलाच्या अनुषंगाने सन २०१६-१७ या शैक्षणिक वर्षासाठी अतिथी निदेशक नियुक्तीबाबत पुढील प्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय

यु-डाईसमधून उपलब्ध माहितीनुसार राज्यात १०० पेक्षा जास्त पटसंख्या असलेल्या २२२१ उच्च प्राथमिक शाळा (इयत्ता ६ वी ते ८ वी) आहेत. सदर २२२१ उच्च प्राथमिक शाळांमध्ये प्रति शाळा ३ याप्रमाणे एकूण ६६६३ निदेशकांच्या पदांकरिता प्रकल्प मान्यता मंडळ, भारत सरकार यांच्याकडे राज्य प्रकल्प संचालक कार्यालय, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद याच्यामार्फत सादर करण्यात आला होता. त्यानुसार २२२१ शाळांमधील अतिथी निदेशकांच्या मानधनाकरिता रु.३३३१.५० लक्ष इतकी तरतूदीस तत्वतः मंजूरी मिळाली आहे.

२. त्यानुसार सन २०१६-१७ या शैक्षणिक वर्षात राज्यातील १०० पेक्षा जास्त पटसंख्या असलेल्या २२२९ उच्च प्राथमिक शाळांमध्ये (इयत्ता ६ वी ते ८ वी) या परिपत्रकासोबत जोडलेल्या “परिशिष्ट- अ” प्रमाणे प्रत्येक शाळेत दि.७ ऑक्टोबर, २०१५ च्या शासन निर्णयात नमूद तरतूदीनुसार इयत्ता निहाय व विषयनिहाय उपलब्ध तासिकांवर सदर शासन निर्णयातील मुद्दा “ख” मधील अ.क्र.८ व ९ मध्ये नमूद मानधनाच्या मर्यादेत अतिथी निदेशकांचे पथकाची (Panel) नियुक्ती शाळा व्यवस्थापन समिती स्तरावरून करण्यात यावी..

३. अतिथी निदेशकांचे पथक नियुक्ती बाबतच्या मानधन व इतर अटी, निकष व सूचना दि.७ ऑक्टोबर, २०१५ च्या शासन निर्णयानुसार राहतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०६०४१६०५४३१२२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(स्वप्निल कापडणीस)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मुख्यमंत्री कार्यालय
- २) सर्व विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य
- ३) आयुक्त, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ४) आयुक्त, क्रीडा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ५) आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य परिक्षा परिषद, पुणे
- ६) शिक्षण संचालक(माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ७) संचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे
- ८) संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, पुणे
- ९) शिक्षण संचालक, (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १०) अध्यक्ष, महाराष्ट्र माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ
- ११) मा.प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- १२) मा.मंत्री, शालेय शिक्षण विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- १३) मा.राज्यमंत्री, शालेय शिक्षण विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- १४) सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक
- १५) सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १६) निवड नस्ती(टीएनटी-२)